

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2016-02-12

Närvarande: F.d. justitieråden Severin Blomstrand och Annika Brickman samt justitierådet Agneta Bäcklund.

Tillsyn över att EU:s marknadsmissbruksförordning följs

Enligt en lagrådsremiss den 4 februari 2016 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i sparbankslagen (1987:619),
2. lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar,
3. lag om ändring i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument,
4. lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker,
5. lag om ändring i lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument,
6. lag om ändring i lagen (2000:1087) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument,
7. lag om ändring i lagen (2005:377) om straff för marknadsmissbruk vid handel med finansiella instrument,
8. lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Linnéa Klefbäck och departementssekreteraren Karine Arakelian.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om ändring i lagen om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument

1 §

I paragrafen definieras ett antal begrepp som används i lagen. En ny definition föreslås, för "marknadsmisbruksförordningen". Dessutom föreslås att ett antal definitioner ska utgå. Enligt författningskommentaren finns bland dem definitionen av "aktiemarknadsbolag". Emellertid finns den definitionen kvar i lagtextens föreslagna lydelse. Vid föredragningen har upplysts att detta är ett misstag och att den definitionen ska utgå.

17 §

I paragrafen anges att Finansinspektionen är behörig myndighet enligt marknadsmisbruksförordning. I lagen, liksom i lagen om handel med finansiella instrument, definieras förordningen. En dynamisk hänvisning används i definitionerna. För var och en av de paragrafer där definitionen sedan används har ett ställningstagande gjorts i frågan om hänvisningen till förordningen bör vara statisk eller dynamisk. Den valda tekniken är lämplig och ligger i linje med vad som tidigare förordats av Lagrådet (se t.ex. Lagrådets yttrande den 18 juni över remissen Genomförande av Solvens II-direktivet på försäkringsområdet).

Det finns inte heller anledning att invända mot att hänvisningen i den nu aktuella paragrafen görs dynamisk. Det innebär att hänvisningen kommer att omfatta även eventuella ändringar i förordningen efter att den antagits. Lagrådet noterar dock att den valda tekniken ger anledning att i samband med förändringar av förordningen uppmärksamma om den behöriga myndigheten enligt förordningen ges nya uppgifter och då överväga om den uppgiften lämpligen kan och bör anförtros den nu utpekade myndigheten, Finansinspektionen.

Förslaget till lag om ändring i lagen om straff för marknadsmissbruk vid handel med finansiella instrument

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna

I lagen föreslås en ändring i 9 § som bl.a. reglerar frågan om undantag från straffansvar för handel med egna aktier i återköpsprogram och för stabilisering av värdepapper. En förutsättning för undantag är enligt remissens förslag att handeln utförs i enlighet med artikel 5 i marknadsmissbruksförordningen. Enligt gällande lydelse av paragrafen krävs för undantag från straffansvar att handeln utförs i enlighet med en kommissionsförordning (EG nr 2273/2003).

I remissen föreslås en övergångsbestämmelse som innebär att äldre bestämmelse ska gälla i fråga om gärningar som begåtts före ikraftträdandet.

Enligt 5 § andra stycket lagen (1964:163) om införande av brottsbalken ska straff bestämmas efter den lag som gällde när gärningen företogs. Gäller annan lag när dom meddelas ska den lagen, enligt samma lagrum, tillämpas om den leder till frihet från straff eller till lindrigare straff. Bestämmelsen anses generellt tillämplig vid ändringar i strafflagstiftningen och innebär väsentligen att i valet mellan äldre

och ny lag ska den lag väljas som för den tilltalade är minst ingripande. Några omständigheter som gör att en särskild övergångsregel ändå är motiverad har inte framkommit. Lagrådet förordar att den föreslagna regeln får utgå.